

315. Siklós, vár

(Baranya megye) Tő, Kú

A 2006. április 11. és május 30. között végzett ásatás során 15 szelvényel, 10–15 m széles sávban kutattuk át a falak előtt azt a területet, ahol az egykori loggiák maradványait feltételeztük. A D-i gótikus szárny udvari fala előtt feltártuk az egykori gótikus loggia három, falra merőleges pilléralapozását. Megállapítottuk, hogy maga a loggia már az álló épülethez utólag épült fel. Felmenő szerkezetéhez tartozó kőelemeket nem találtunk. Ennek ellenére úgy véljük, hogy a (gótikus) loggiának feltehetően csak földszinti része épülhetett meg kőből vagy téglából, míg a felső két szintje fából készült szerkezet lehetett. A K-i szárny udvari fala előtt szintén sikerült rábukkannunk a reneszánsz loggia két pilléralapozására. A falazatban kibontott vállindítások alapján nem kétséges, hogy a loggia földszintjét téglalobozattal fedték. A kápolna Ny-i fala előtti területen egy nagyméretű előcsarnok alapozásait tártuk fel. Az I–III. szelvényekből – a bábos korláthoz tartozó – szerkezeti elemekkel egyetemben (könyöklő- és ballusztortoredékek) nagyszámú ágyúgolyó is előkerült. Ennek alapján feltételezzük, hogy a reneszánsz loggia az 1686. évi ostrom során pusztult el. Az udvar K–Ny-i tengelyében feltárt, egymásra merőleges falalapozások minden bizonnyal egy több helyiségből álló épülethez tartoznak. Azonban ennek az épületnek alaprajzi elrendezését egyelőre nem ismerjük. Úgy tűnik, hogy az épületet a Garai-féle építkezések (15. sz. eleje) során bontották el. A szelvényekből nagy mennyiségben került elő kerámia, fém és üveg. A kerámia döntő többsége 15–16. századi konyhai edények darabjai. Az is bizonyos, hogy a várban a 16. sz. első felében számos szemeskályha, illetve kályhacsempékből összeállított díszes kályha állhatott. Figyelemre méltó együttesnek bizonyult a XV. szelvényben feltárt török kori szemégtödör D-i része, melyből 5 rézedény, valamint több kiegészíthető csurgatott mázas kerámiaedény került elő.

BARTOS GYÖRGY – JUAN CABELLO

316. Siójut, Hermecz-földek (Lábodi-tanya)

(Somogy megye) Á, Kö

2006. március 22-én lakossági bejelentést kaptunk arról, hogy a siójuti határban régészeti jelenségekre, szétszántott középkori templom és település maradványaira bukkantak. A bejelentő a templom szétszántott maradványaitól Ny-ra egy aranyozott, limoges-i zománcozott korpust talált, melyet másik ádándi lelőhelyekről származó egyéb kerámiával és kőbaltatöredékekkel együtt átadott a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága Régészeti gyűjteménye részére. (Lásd az illusztrációt!) Még aznap a bejelentővel együtt megtekintettük a helyszínt, ahol a felszántott földön további Árpád-kori kerámiatöredékeket gyűjtöttünk, rögzítettük a templom és egy kemence maradványainak GPS koordinátáit. A szomszédos földdarab tulajdonosa is általa korábban talált vastárgyakat adott át.

Április 18-án újabb helyszíni szemlénken azonosítottuk a 12–13. századi templom és település helyét és kiterjedését. A lelőhely a Sió csatornától D-re 220 m-re található. ÉK–DNy irányú, 580×230 m kiterjedésű, és Ny-i széle átnyúlik az Ádánd–Siójut közti közúton túli szántásba. Mezőgazdasági művelés és fosztogatás által erősen bolygatott terület. A helyszínen látni lehetett a templom területén végzett fémkeresős kutatás nyomait és pusztításait.

Munkatársak: Bajzik Annamária, Nemes Zoltán, M. Aradi Csilla.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

317. Siójut határa

(Somogy megye) Ő, B, Á, Kö

2006. április 18-án lakossági bejelentés nyomán terepbejárást végeztünk több helyi lakos által felfedezett lelőhelyen.

Hermecz-földek („kút környéke”): A lelőhely a Siócsatornától és a Hermecz-tanyától D-re található. ÉK–DNy irányú 300×80 m kiterjedésű terület, ahol őskori és középkori településre utaló nyomokat találtunk. Ez a korábban azonosított középkori templomtól DDK-i irányban, 200 m-re helyezkedik el.

Hermecz-tanya: A Hermecz-tanyától ÉÉK-re, a Siócsatornától D-re 150 m-re egy 120×60 m Ny–K irányú lelőhelyet találtunk, ahol nagyobb darab ismeretlen korú kövek feküdtek a szántásban. A kövek mellett szórányosan nagyon apró középkorinak tűnő, jellegtelen kerámiatöredékek is előkerültek.

